

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Saken gjelder: Kvalifikasjonskrav, evalueringsmodell og tilbudsevaluering

Innklagede gjennomførte en åpen anbudskonkurranse for inngåelse av rammeavtale for vaskeritjenester til hjemmetjeneste, institusjon, boliger med mer. Innklagede erkjente å ha brukt feil skala for evaluering av de kvalitative tildelingskriteriene, men klagenemnda kom til at dette ikke hadde fått betydning for utfallet i konkurransen. Klagers anførsler om ulovlig kvalifikasjonskrav, ulovlig evalueringsmodell og feil i evalueringen førte ikke frem.

Klagenemndas avgjørelse 30. januar 2023 i sak 2023/0861

Klager: Breeze Nordvest AS

Innklaget: Kommunene Giske, Vestnes, Fjord, Sykkylven, Volda, Herøy, Hareid, Sande og Strange, og Muritunet AS

Klagenemndas medlemmer: Bjørn Berg, Kjersti Holum Karlstrøm og Elisabeth Wiik

Bakgrunn:

- (1) Kommunene Giske, Vestnes, Fjord, Sykkylven, Volda, Herøy, Hareid, Sande og Strange, og Muritunet AS (heretter *innklagede*) kunngjorde 23. juni 2023 en åpen anbudskonkurranse for inngåelse av rammeavtale for vaskeritjenester til hjemmetjeneste, institusjon, boliger med mer. Anskaffelsens verdi var anslått til mellom 9 og 14,5 millioner kroner per år ekskl. mva., med en maksimal kontraktsverdi på 70 millioner kroner. Tilbudsfrist var 9. august 2023.
- (2) Kvalifikasjonskravene fremgikk av konkurransegrunnlaget punkt 8.3. I punkt 8.3.5 var det stilt krav til tekniske og faglige kvalifikasjoner. Ett av kravene var at leverandør skulle ha erfaring fra relevante og sammenlignbare leveranser:

«Med relevant og sammenlignbare referanser menes leveranser av vaskeritjenester til helseinstitusjoner, med flere enn 25 ulike leveringspunkt over et større geografisk område, og årlig verdi som overstiger 3 MNOK.»
- (3) Dokumentasjonskravet var en oversikt over relevante leveranser leverandøren hadde utført de siste tre årene. Oversikten skulle inneholde en kort beskrivelse av leveransen, herunder navn på oppdragsgiver, informasjon om kontaktperson hos oppdragsgiver med e-postadresse og telefonnummer, tidspunkt for gjennomføring og omfang av leveranse i beløp.
- (4) Kontrakten skulle tildeles den leverandøren som hadde det beste forholdet mellom pris og kvalitet. Tilbudet skulle i evalueringen av «Kvalitet» og «Miljø» få poengscore etter en totalvurdering av besvarelsene på kravene opplistet i tabell. Kvalitetskriteriet var vektet 40 prosent og miljøkriteriet 20 prosent. I tillegg skulle tildelingskriteriet «*[t]otale kostnader*» veie 40 prosent.

Postadresse:
Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:
Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00   post@knse.no

- (5) I tabellen fremgikk det fire underkriterier for kvalitetskriteriet. Det første var «*[l]everanse, herunder oppfølging og kontroll*». Det ble her vist til at leverandørene skulle besvare kravet i Del 2 Bilag 2, krav 2.3.1. Ifølge kravspesifikasjonen punkt 2.3.1 skulle leverandøren utpeke en person som til enhver tid skulle være avtaleansvarlig og ansvarlig for oppfølgingsmøter i avtaleperioden. Leverandøren ville bli evaluert «*basert på den avtaleansvarliges relevante erfaring og kompetanse*.» Leverandørene ble bedt om å oppgi avtaleansvarliges CV som minimum beskrev relevante referanseoppdrag. Det var også ønskelig med attester som beskrev vedkommendes oppfølging, avvikshåndtering og rapportering.
- (6) Det neste underkriteriet var «*[s]ystem for lagerstyring*», hvor leverandørene skulle besvare krav 2.5 i kravspesifikasjonen. Her ble leverandørene bedt om å beskrive tilbudt system for lagerstyring og synliggjøre hvordan dette ville implementeres hos de ulike leveringsstedene som var omfattet av avtalen, herunder blant annet hvilke oppgaver som ville ligge på kunden.
- (7) På underkriteriet «*[g]aranti og sanksjoner*» skulle leverandørene besvare krav 2.10, som etterspurte en beskrivelse av hvordan de skulle sikre ansvar og kontroll gjennom hele vaskeprosessen og leveransen, blant annet garantert responstid for korreksjon, beskrivelse av relevant lagerbeholdning og beredskap og beskrivelse av rutiner for å sikre avtalt nivå og kvalitet på leveranse. Håndtering av avvik skulle også beskrives.
- (8) Under miljøkriteriet skulle leverandørene besvare kravene i kravspesifikasjonen punkt 3.4 og 3.2. I punkt 3.4 fremgikk det en rekke krav til bruk av emballasje og at leverandøren skulle ta med seg emballasje som det ikke er naturlig for oppdragsgiver å beholde, etter leveransen, i de tilfeller der leverandør/produsent selv står for emballasje. Videre skulle leverandøren «*beskrive sin returordning for plast*», da dette ville bli gjenstand for evaluering. I punkt 3.2 fremgikk det at tekstiler «*bør*» være sertifisert med ØkoTex 100, EU Ecolabel eller tilsvarende.
- (9) Punkt 10.2 i konkurransegrunnlaget regulerte evalueringen. Det ble opplyst at det i konkurransen skulle benyttes en forholdsmessig evalueringsmodell som poengsetter pris/kostnad og kvalitet. Videre fremgikk det:
- «Laveste pris i konkurransen vil være referansepunkt for de resterende tilbudene som vil fordele seg forholdsmessig etter formelen (laveste pris/tilbudt pris) *6. For konkurranser med to eller flere underkriterier for pris vil det gis poeng på det enkelte underkriteriet i henhold til angitt formel.»*
- (10) Det fremgikk også:
- «På de kvalitative kriteriene vil det bli gitt en poengscore fra 1-6 der 1 tilsvarer ikke besvart, mens 6 gis til en svært gode besvarelser. For konkurranser med to eller flere underkriterier for kvalitet vil det gis poeng fra 1-6 på det enkelte underkriteriet.»*
- (11) Innklagede mottok tilbud fra Breeze Nordvest AS (klager) og Nor Tekstil AS (valgte leverandør). Kontrakt ble tildelt valgte leverandør 29. august 2023. Klager fikk opprinnelig en total poengsum på 5,25 poeng, og valgte leverandør fikk 5,76 poeng.
- (12) Valgte leverandørs tilbudssum var 8 794 360 kroner og klagers tilbudssum var 7 932 665. Valgte leverandør fikk poengsummen 5,41 på tildelingskriteriet «*totale kostnader*», mens

klager fikk 6. På kriteriet «kvalitet» fikk valgte leverandør 6, mens klager fikk 4,38 poeng. På kriteriet «miljø» fikk valgte leverandør 6 og klager fikk 5,5 poeng.

- (13) Klager ba om utvidet begrunnelse og mottok denne 5. september 2023. Klager påklaget tildelingen 8. september 2023. Klagen ble besvart 15. september 2023. Under «Introduksjon om evaluering» fremgikk følgende:

«Viser til konkurransegrunnlagets punkt 10.2 om evaluering, hvor det fremgår at tilbudene for de kvalitative kriteriene vil bli evaluert etter poengscore fra 1 - 6 der 1 tilsvarer ikke besvart, mens 6 gis til svært gode besvarelser. I evalueringsskjemaet er følgende beskrivelser oppgitt for hver av poengene, og disse er fulgt gjennom evalueringsprosessen. Begge tilbyderne har besvart samtlige krav og underkriterier, og poengene 0 og 1 er følgelig ikke benyttet.»

Beskrivelse	Poeng
Ikke besvart/100 % avvik	0
Svært dårlig	1
Dårlig	2
OK, men har behov for tillegg	3
God, akseptabel	4
Meget god	5
Svært god	6

- (14) I brevet erkjente innklagede videre at det var gitt feil poengsum til klager på underkriteriene «lagerstyring», «sortiment» og «krav til miljøvennlige tekstiler», og dette ble rettet. Klagers poengsum på «kvalitet» ble 4,63 og på «miljø» 5,75. Totalt økte dermed klagers totale poengsum til 5,4, mens valgte leverandør fortsatt fikk 5,76.
- (15) Klager klaget på nytt 19. september 2023. Nytt svar ble gitt 22. september 2023.
- (16) Saken ble bragt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser 27. september 2023.
- (17) Innklagede inngikk kontrakt med valgte leverandør i løpet av oktober 2023.
- (18) Nemndsmøte i saken ble avholdt DATO

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

- (19) Kvalifikasjonskravet til tekniske og faglige kvalifikasjoner er uforholdsmessig strengt og har begrenset konkurransen i vesentlig grad. Det står heller ikke i forhold til leveransen. Videre er det i strid med de grunnleggende prinsippene om konkurranse, forholdsmessighet og ikke-diskriminering og begrenser deltagelsen fra en rekke potensielle leverandører som har de nødvendige egenskapene for å levere i henhold til kontrakten. Konkurransen skulle derfor vært avlyst.
- (20) Evalueringsmodellen er ulovlig og i strid med anskaffelsesloven § 4. Bruken av forholdsmessig modell gir upåregnelige eller uforholdsmessige utslag i poeng sammenlignet med forskjellene i pris. De nevnte feilene har påvirket både utfallet av konkurransen og deltagelsen. Innklagede er derfor forpliktet til å avlyse konkurransen.
- (21) I evalueringen av de kvalitative kriteriene har innklagede brukt en skala fra 0 til 6, mens konkurransegrunnlaget ga anvisning på en skala fra 1 til 6. Endringen strider mot grunnleggende anskaffelsesrettslige prinsipper og evalueringen skulle vært gjort på nytt.
- (22) Det er videre gjort en rekke feil i evalueringen av de kvalitative kriteriene. Det var ikke riktig å gi klager trekk for manglende beskrivelse av omfang, varighet og detaljer i leveransene som klagers tilbudte ressurs er avtaleansvarlig for. Klager skulle derimot hatt større uttelling enn valgte leverandør på dette punktet. Det er heller ikke fremhevet mangler i klagers besvarelse på kriteriet lagerstyring som forklarer trekk i poeng. Mindre detaljgrad bør ikke nødvendigvis gi poengtrekk. Det samme gjelder kriteriet garanti og sanksjoner. På kriteriet krav til bruk og retur av plast har innklagede feilaktig lagt positiv vekt på valgte leverandørs underleverandørs håndtering av plast. Det var ikke anledning til å vektlegge underleverandørers oppfyllelse av kriteriet.

Innklagede har i det vesentlige anført:

- (23) Kvalifikasjonskravet i konkurransen relaterer seg til de ytelsene som skal anskaffes, og kvalifikasjonskravet er ikke strengere enn det som er nødvendig. Innklagede har sett det som relevant at leverandører som gir tilbud har erfaring med vaskeritjenester for helseinstitusjoner. Leveransen gjelder et stort geografisk område, med komplisert og omfattende logistikk, samt at kontrakten har stor verdi og dermed stort omfang. Det bestrides at et eventuelt ulovlig krav kan ha påvirket deltagelsen eller rangeringen av tilbudene.
- (24) Det bestrides videre at evalueringsmodellen gir uforholdsmessige utslag i poeng sammenlignet med forskjellene i pris. Det foreligger ikke noe misforhold mellom prisforskjellen og poenggivningen. Uansett vil feilen ikke ha påvirket deltakelsen eller rangeringen av tilbudene. Forholdsmessig metode er en anerkjent metode, og en eventuell uegnethet vil være en konsekvens av tilbudenes utforming og ikke påvirke deltakerinteressen. Bruk av lineær metode ville ikke endret utfallet i konkurransen.
- (25) Feil bruk av poengskala på de kvalitative kriteriene har ikke hatt betydning for rangeringen av leverandørene i denne saken. Den nedre delen av skalaen er ikke benyttet, og leverandørene ville fått samme poengsum for hvert kriterium uavhengig av hvilken av de to poengskalaene innklagede ville benyttet.

- (26) Videre bestrider innklagede at det er gjort andre feil i evalueringen av de kvalitative kriteriene. Klager har fått trekk for den avtaleansvarliges relevante kompetanse og erfaring fordi valgte leverandør tilbød en kandidat med mer relevant erfaring og kompetanse. Trekk i poeng på kriteriet lagerstyring er begrunnet i mangelfull besvarelse og ikke manglende detaljgrad. Klager har ikke levert en beskrivelse av hvordan lagerstyring skal implementeres hos de ulike leveringsstedene. Også på kriteriet garanti og sanksjoner fastholdes det at det er forskjeller i tilbudene som medfører poengtrekk for klager, herunder særlig returløsning og sanksjonsordning. Avslutningsvis mener innklagede at det skal være mulig å legge vekt på underleverandørers håndtering av plast på det relevante kriteriet, da dette er en del av leverandørens strategi.

Klagenemndas vurdering:

- (27) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Konkurransen gjelder vaskeritjenester som er en tjenesteanskaffelse. Anskaffelsens verdi er anslått til 70 millioner kroner. I tillegg til lov om offentlige anskaffelser 17. juni 2016 nr. 73 følger anskaffelsen forskrift om offentlige anskaffelser 12. august 2016 nr. 974 del I og III, jf. forskriften §§ 5-1 og 5-3.

Ulovlig kvalifikasjonskrav

- (28) Klagenemnda tar først stilling til om kvalifikasjonskravet om erfaring fra relevante og sammenlignbare leveranser er uforholdsmessig strengt og ikke står i forhold til leveransen.
- (29) Av forskriften § 16-1 (1) følger det at oppdragsgiver kan stille de krav til leverandørens kvalifikasjoner som følger av forskriften § 16-2 flg. Av bestemmelsens tredje punktum fremgår det også at kvalifikasjonskravene skal *«ha tilknytning til, og stå i forhold til leveransen»*. Videre følger det av § 16-5 (1) at oppdragsgiver bare kan stille krav som *«er relevante for å sikre at leverandøren har de tekniske og faglige kvalifikasjonene, inkludert, menneskelige og tekniske ressurser og erfaringer, til å utføre kontrakten»*.
- (30) Kravet om at kvalifikasjonskravene skal stå i forhold til leveransen innebærer at det ikke kan oppstilles kvalifikasjonskrav som representerer en uforholdsmessig begrensning av konkurransen. Oppdragsgiver har et betydelig innkjøpsfaglig skjønn ved vurderingen av om et kvalifikasjonskrav kan sikre at leverandørene er egnet til å kunne oppfylle kontrakten, og om kravet står i forhold til den ytelse som skal leveres. Klagenemndas kompetanse er begrenset til å prøve om skjønnsutøvelsen er usaklig, vilkårlig eller kvalifisert urimelig, se for eksempel klagenemndas avgjørelse i sak 2017/84 avsnitt 39 flg.
- (31) Klager har vist til at kvalifikasjonskravet er så strengt at det begrenser deltagelsen slik at bare to leverandører kan delta, og en rekke potensielle leverandører blir utelukket fra å delta. Kravet i kravspesifikasjonen med krav til smittevern og beredskapsvaskeri er ifølge klager tilstrekkelig til å sikre teknisk og faglig korrekt utførelse av tjenesten. Innklagede har på sin side vist til at anskaffelsen gjelder leveranse til en rekke forskjellige leveringspunkter, ca. 60, over et større geografisk område, noe som stiller krav til logistikkferaring. Et minimumskrav til erfaring med 25 lokasjoner er dermed nødvendig. Det er også nødvendig å ha erfaring med større leveranser. Et krav om erfaring med kontraktsverdi på 3 millioner kroner er forholdsmessig, når anskaffelsen har en estimert verdi på 9 til 14 millioner kroner årlig.

- (32) Klagenemnda har ingen rettslige innvendinger til innklagedes vurdering på dette punktet. Et krav til erfaring med leveranser av tilsvarende omfang og størrelse har tilknytning til den aktuelle leveransen og fremstår ikke uforholdsmessig strengt eller usaklig. Dette gjelder særlig ved en anskaffelse der hygiene og beredskap er viktig for oppdragsgiver. Det kan da ikke være avgjørende at kravet begrenser antall leverandører som kan inngi tilbud. Klagers anførsel om at kvalifikasjonskravet er ulovlig fører dermed ikke frem.

Ulovlig evalueringsmodell - avlysning

- (33) Spørsmålet for klagenemnda er om bruk av forholdsmessig poengberegningsmetode i denne konkurransen ga upåregnelige eller uforholdsmessige utslag i poeng sammenlignet med forskjellene i pris.
- (34) Temaet for rettslig kontroll er ikke om evalueringsmetoden er optimal, men om den er lovlig. Et sentralt spørsmål i denne vurderingen er om metoden gir utslag som gjenspeiler relevante forskjeller mellom tilbudene, jf. blant annet lagmannsrettens avgjørelse i LB-2017- 100799. Terskelen for å tilsidesette en evalueringsmetode som uegnet i de tilfellene hvor oppdragsgiver har gjort fremgangsmåten kjent i anskaffelsesdokumentene er høy, jf. blant annet EU-domstolens avgjørelse i C-6/15, Dimarso. Klagenemnda har tidligere slått fast at en risiko for at den valgte fremgangsmåten ikke gir oppdragsgiver tilbudet med den laveste prisen, ikke er tilstrekkelig til å tilsidesette evalueringsmodellen, se klagenemndas avgjørelse i sak 2020/935, avsnitt 25.
- (35) Beregningen av prispoeng skulle i denne konkurransen gjøres basert på formelen (laveste pris/tilbudt pris) *6. Dette er den forholdsmessige metoden. Klagenemnda har i praksis ikke overprøvd oppdragsgivers valg av metode med mindre den valgte metoden ikke er forutberegnelig for leverandørene, se Trygstad, Tildeling av offentlige kontrakter, 2006, side 181 og 182. I dette tilfellet var evalueringsmetoden opplyst i konkurransegrunnlaget. Prisforskjellen mellom klager og valgte leverandør var ca. 10 prosent. Også forskjellen i uttelling på priskriteriet utgjorde 10 prosent, og nemnda kan da ikke se at bruk av forholdsmessig metode ga utslag som ikke var forutberegnelige. Også innklagedes beregninger etter lineær modell viser at en bruk av en slik modell ikke ville endret resultatet. Klagers anførsel om at innklagede har brukt en ulovlig evalueringsmodell fører dermed ikke frem.

Ulovlig tilbudsevaluering

- (36) Spørsmålet for klagenemnda er om tilbudsevalueringen er ulovlig og må omgjøres.
- (37) Innklagede har erkjent at evalueringen av tilbudene under de kvalitative kriteriene er beheftet ved feil, ved at man benyttet en skala fra 0 til 6, selv om det var opplyst i konkurransegrunnlaget at skalaen skulle gå fra 1 til 6. Innklagede anfører samtidig at feilen ikke har hatt betydning for rangeringen av leverandørene. Forskjellen er at den skalaen innklagede brukte i evalueringen skilte mellom dårlig og svært dårlig, noe skalaen i konkurransegrunnlaget ikke gjorde. Imidlertid ble ingen av tilbudene i denne konkurransen vurdert som dårlig eller svært dårlig og denne delen av skalaen er ikke benyttet.
- (38) Det følger av anskaffelsesforskriften § 25-1 (4) at dersom tildelingsbeslutningen er i strid med forskriften, «kan» beslutningen omgjøres frem til kontrakten er inngått. Dersom oppdragsgiver har gjort feil i anskaffelsesprosessen, foreligger det imidlertid en plikt til å rette dette, se eksempelvis LB-2019-145192.

- (39) Såfremt de grunnleggende prinsippene i anskaffelsesloven § 4 overholdes, er det i utgangspunktet opp til oppdragsgiver hvordan feilen skal rettes, jf. LB-2019-145192. Det må skilles mellom feil som kan rettes uten at det endrer utfallet av konkurransen, og feil hvor bruddet kan ha hatt innvirkning på valget av leverandør. I sistnevnte tilfelle vil utgangspunktet være at det foreligger en omgjøringsplikt, jf. eksempelvis klagenemndas avgjørelse i sak 2020/73 avsnitt 21, med videre henvisninger. Feil i evalueringen er en type feil som ofte kan rettes.
- (40) Slik nemnda forstår det, mener klager at bruk av feil poengskala er en feil som automatisk medfører en omgjøringsplikt. Klagenemnda er ikke enig i dette. Når en feil kan rettes uten at det endrer utfallet av konkurransen, er ikke tildelingsbeslutningen i strid med regelverket. Hvorvidt feilen kan rettes uten at det påvirker valg av leverandør, må derfor vurderes konkret.
- (41) I denne saken var det i konkurransegrunnlaget lagt opp til at beregningen av poeng under de kvalitative tildelingskriteriene skulle gjøres ved å vurdere tilbudene opp mot en på forhånd fastsatt skala uten å sammenligne tilbudene. Dette i motsetning til en såkalt relativ evalueringsmodell, der beste tilbud får best resultat og øvrige tilbud poengsettes basert på identifiserte forskjeller opp mot beste tilbud.
- (42) Innklagede har forklart at feilen som ble gjort, var at man tok inn et ekstra trinn på skalaen som oppstilte et mer finmasket skille, der det skulle skilles mellom «*dårlig*» og «*svært dårlig*». Ellers var skalaen i konkurransegrunnlaget tilsvarende som skalaen som ble brukt i evalueringen. Klagers laveste poengsum var etter det opplyste på underkriteriet «*leveranse, herunder oppfølging og kontroll*», der klager fikk tre poeng, som tilsvarte «*OK, men behov for tillegg*». Innklagede har opplyst at retting av feilen ikke vil ha betydning for rangeringen av tilbudene. Klagenemnda finner på denne bakgrunn at det ikke foreligger omgjøringsplikt.
- (43) Klager har også en rekke anførsler knyttet til evalueringen. Innledningsvis vil nemnda bemerke at bedømmelsen av tilbudene under tildelingskriteriene er i kjernen av oppdragsgivers innkjøpsfaglige skjønn. Det klagenemnda kan prøve, er om evalueringen er gjort innenfor rammene av tildelingskriteriene, og om evalueringen er vilkårlig, sterkt urimelig eller på annen måte i strid med de grunnleggende prinsippene i loven § 4, jf. blant annet Rt. 2007 s. 1783 avsnitt 44. Klagenemnda har uttalt at bruken av karakterskala må harmonere med relevante forskjeller i tilbudene, jf. sak 2013/60 avsnitt 87 med videre henvisninger.
- (44) Klager anfører for det første at klager feilaktig har fått trekk for ikke å ha beskrevet omfang, varighet og detaljer i leveransene under vurderingen av det som beskrives som «*faste oppfølgingsmøter og avtaleansvarlig*». Nemnda forstår det slik at det her vises til underkriteriet «*leveranse, herunder oppfølging og kontroll*», der «*faste oppfølgingsmøter og avtaleansvarlig*» skulle oppgis. Klager viser til at både omsetningsverdi og omfang er beskrevet for to prosjekter (Hurtigruten og Scandic) og at disse viser at klager er i stand til å følge opp store kontrakter. Videre anfører klager at når daglig leder er oppgitt som ressurs, ligger det i rollen å være direkte ansvarlig for implementering og oppfølging av oppdragsgivers kunder.
- (45) I anskaffelsesprotokollen fremgår det at klager har fått noe lavere poengsum enn valgte leverandør fordi avtaleansvarliges referanser er mindre relevante enn valgte leverandørs avtaleansvarliges tilbudte referanser. I tillegg leverte ikke klager attester. Innklagede har

senere også vist til at valgte leverandør hadde en kandidat med mer relevant erfaring og kompetanse. Videre viser innklagede til at det ikke er tilstrekkelig synliggjort at daglig leder har vært avtaleansvarlig og hvilke ansvar vedkommende har hatt i referanseprosjektene.

- (46) I motsetning til det innklagede anfører, fremgår det av klagers tilbud at daglig leder har vært avtaleansvarlig for referanseprosjektene Scandic Hotels og Hurtigruten. Det er imidlertid ikke redegjort noe nærmere for hva dette ansvaret bestod i for de konkrete prosjektene, slik valgte leverandør har gjort. Dokumentasjonen som er fremlagt for nemnda underbygger at klager ikke har lagt ved attester, i motsetning til valgte leverandør. Valgte leverandør har oppgitt fire referanseprosjekter for sin ressurs og klager har oppgitt to referanseprosjekter. I dokumentasjonen nemnda har mottatt er den nærmere redegjørelsen for referanseprosjektene til valgte leverandørs avtaleansvarlige sladdet som forretningshemmeligheter. Slik saken er opplyst er det ikke grunnlag for å konstatere at innklagedes vurderingen bygger på uriktige faktiske forutsetninger eller er uforsvarlig eller i strid med de grunnleggende prinsippene.
- (47) Klager anfører videre at det ikke var adgang til å gi klager trekk under kriteriet «*system for lagerstyring*» for at klager hadde mindre detaljer enn valgte leverandør i sin besvarelse. Innklagede har til dette innvendt at trekk i poeng er gitt fordi det mangler en beskrivelse av hvordan lagerstyring skulle implementeres hos de ulike leveringsstedene som er omfattet av avtalen, herunder blant annet hvilke oppgaver som ville ligge på kunden. I anskaffelsesprotokollen fremgår det at systemet er noe mer ressurskrevende og mindre brukervennlig enn valgte leverandørs system. Klager har vist til at systemene er i bruk hos innklagede i dag og at det derfor ikke er behov for implementering. Innklagede har på sin side forklart at chipmerking ikke er en del av dagens system. Etter nemndas vurdering har innklagede ikke gått utenfor rammene for sitt skjønn i denne vurderingen og det er gitt trekk med saklige begrunnelser.
- (48) Klager anfører videre at det var feil å gi klager lavere poengsum på kriteriet «*garanti og sanksjoner*» fordi valgte leverandør tok ansvar for ikke bruksgodt tøy, slik at innklagede fikk mindre arbeid i forbindelse med reklamasjoner. Etter klagers syn burde dette gi trekk fordi oppdragsgiver mister kontrollen med reklamasjonene. Nemndas vurdering er at det er innenfor innklagedes skjønn hvordan innklagede vil vektlegge dette forholdet.
- (49) Klager har også anført at det var feil å gi klager trekk for at kreditering ved avvik skulle skje en gang i måneden. Klager viser til at konkurransegrunnlaget la opp til fakturering én gang per måned og dermed kan ikke kreditering skje oftere. Til dette har innklagede innvendt at det er krediteringen som skjer neste virkedag ifølge valgte leverandørs tilbud, og ikke faktureringen. Innklagede ser det om en fordel at det mottas løpende kreditnota etter hver som feil oppstår. Klager har angitt at kreditering vil skje påfølgende måned eller samme måned hendelsen inntraff. Heller ikke på dette punktet finner nemnda grunnlag at innklagede har gått utover rammene for skjønnet.
- (50) Klager har også anført det er gjort feil i evaluering av tildelingskriteriet miljø, ved at innklagede har gitt uttelling for returordninger for plast hos valgte leverandørs underleverandører. Klagenemnda forstår det slik at klager mener at det ikke er adgang til å premiere returordninger hos underleverandører fordi ordlyden i kravspesifikasjonen var at leverandøren skulle beskrive «*sin*» returordning for plast.

- (51) Klagenemnda bemerker at det er leverandøren selv som velger hvordan man ønsker å dekke oppdragsgivers kunngjorte behov, herunder om man ønsker å bruke underleverandører. Det følger i forlengelsen av dette at oppdragsgiver i utgangspunktet må gi uttelling for de delene av ytelsen som utføres av underleverandører dersom underleverandørens bidrag er gjort til gjenstand for evaluering.
- (52) Under miljøkriteriet skulle blant annet kravspesifikasjonens krav til bruk og retur av plast evalueres. Leverandøren ble her blant annet bedt om å beskrive «sin» returordning for plast. Selv om ordlyden isolert sett kan tilsi at bare leverandørens egne ordninger ville gi uttelling, må den normalt påpasselige leverandøren ha forstått at det avgjørende er at det foreligger ordninger som sikrer at plasten fra oppdraget returneres for resirkulering eller lignende miljøtiltak. I den grad det er underleverandører som håndterer plasten, må oppdragsgiver derfor kunne legge vekt på deres returordninger.
- (53) Klagers anførsel om feil ved evalueringen av miljøkriteriet fører etter dette ikke frem.

Konklusjon:

Kommunene Giske, Vestnes, Fjord, Sykkylven, Volda, Herøy, Hareid, Sande og Strange, og Muritunet AS har brutt prinsippet om forutberegnelighet i loven § 4 ved å bruke en annen skala for poengsetting i evalueringen enn det som var fastsatt i konkurransegrunnlaget.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Kjersti Holum Karlstrøm

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur